

PRIKAZI KNJIGA / BUCHBESPRECHUNGEN / BOOK REVIEWS

Dr. Nevenka Blažević

NJEMAČKI U RESTORANU

HoReBa, Pula, 2001., 87 str.

Mr. Brigita Bosnar Valković

ENGLISKI U RESTORANU

HoReBa, Pula, 2001., 85 str.

Mr. Dolores Miškulin Čubrić

TALIJANSKI U RESTORANU

HoReBa, Pula, 2001., 85 str.

Komunikacija s gostom jedna je od najvažnijih komponenti kvalitetne usluge u ugostiteljstvu. Budući da najveći broj stranih gostiju dolazi iz inozemstva, pretpostavka za komunikaciju je poznavanje stranih jezika, prije svega engleskog, njemačkog i talijanskog.

Da bi dala svoj doprinos razvijanju komunikacijske kompetencije hrvatskih ugostitelja, Katedra za strane jezike Fakulteta za turistički i hotelski menadžment Opatija u okviru projekta Strani jezici i turizam potakla je među ostalim razvijanje praktičnih priručnika za komunikaciju u ugostiteljskim objektima. Tako su nastali priručnici **Njemački u restoranu**, **Engleski u restoranu** i **Talijanski u restoranu**, koji su namijenjeni prije svega restauraterima, kojima je na radnom mjestu potrebno poznavanje dotičnih jezika, a mogu se koristiti i u obrazovnim institucijama ugostiteljsko-turističke struke.

Priručnici su podijeljeni na pet cjelina (1. Rezervacija stola; 2. Doček gosta; 3. Narudžba; 4. Reklamacije; 5. Plaćanje računa i oprastanje od gosta), koje slijede tijekom komunikacije između konobara i gosta. Svaka cjelina sastoji se od nekoliko tipičnih razgovora na hrvatskom i njemačkom jeziku,

te najčešćih izraza grupiranih prema komunikacijskim namjerama, koji se koriste u određenoj situaciji. Da bi ih bez poteškoća mogu koristiti i početnici, u uvodnom dijelu priručnika navedena su osnovna pravila za čitanje, odnosno izgovor.

U prilogu je na hrvatskom i dotičnom stranom jeziku naveden inventar koji se koristi u procesu posluživanja, a priručnik za njemački jezik sadrži i mali razlikovni rječnik gastronomske terminologije, koja u pojedinim zemljama njemačkog govornog područja nije identična.

Nadamo se da će ovi priručnici pomoći ugostiteljima, koji se tijekom školovanja ili samostalno žele osposobiti za komunikaciju s inozemnim gostima, čime će dati svoj skromni doprinos unapređenju turizma Hrvatske.

JADRANKA ŠKUNCA, predavač

Fakultet za turistički i hotelski menadžment,

Opatija

Mr. Brigita Bosnar Valković

ENGLISH BUSINESS LETTERS IN THE HOTEL AND TOURISM INDUSTRY

HoReBa, Pula, 2001., 171 str.

Komunikacija s gostima i poslovnim partnerima predstavlja jedan od najvažnijih segmenata u hotelijersko-turističkoj struci, a zbog okrenutosti inozemnim turističkim tržištima poznavanje stranih jezika osnovna je pretpostavka za komunikaciju. Osposobljavanje za usmenu komunikaciju daleko je jednostavnije od osposobljavanja za pismenu komunikaciju, za koju je potrebno usvajanje jezičnih

vještina nužnih za sastavljanje pravopisno, gramatički i stilski korektnih iskaza. Pri razvijanju tih vještina najveću pomoć može pružiti odgovarajući priručnik, a za engleski kao jezik međunarodne komunikacije takav priručnik dosad nažalost nije postojao na tržištu, što je potaklo mr. sc. Brigitte Bosnar Valković da napiše *English Business Letters in the Hotel and Tourism Industry*.

Priručnik **English Business Letters in the Hotel and Tourism Industry** sastoji se od jedanaest tematskih cjelina (1. Forma i dijelovi poslovnog pisma; 2. Okružnica; 3. Upit; 4. Ponuda; 5. Alotman; 6. Rezervacija i potvrda rezervacije; 7. Negativni odgovor, izmjene i otkazivanje; 8. Obračun; 9. Reklamacija; 10. Poslovna pisma osobne naravi i povodom društvenih događanja; 11. Formulari i informacijski materijali u hotelu i u turističkoj agenciji), rješenja vježbi, rječnika stručne terminologije i bibliografije.

Ova knjiga, u kojoj nalazimo sve oblike suvremenog poslovnog pisma (klasično poslovno pismo, fax i e-mail), namijenjena je s jedne strane individualnim korisnicima koji se zbog potreba na radnom mjestu žele osposobiti za pismeno komuniciranje s gostima i poslovnim partnerima, a s druge strane može se koristiti kao priručnik u srednjim, višim i visokim školama hotelijersko-turističke struke, u kojima je poslovno komuniciranje sastavni dio programa stranog jezika.

Da bi uporabu knjige učinila što jednostavnijom i pristupačnijom, a sa ciljem osposobljavanja korisnika za samostalno sastavljanje poslovnih pisama, autorica je uz autentična poslovna pisma ponudila niz raznih tipova vježbi s rješenjima, poput vježbi za razvijanje vještine čitanja s razumijevanjem, vježbi za usvajanje stručne terminologije i gramatičkih struktura koje se najčešće pojavljuju u poslovnom dopisivanju, te vježbi za razvijanje vještine pisanja poslovnog pisma.

Uz poglavlje 10 prezentiraju se i neki drugi žanrovi iz područja poslovnog komuniciranja, poput molbe za radno mjesto, životopisa, raznih čestitki, pozivnica i sl. Poglavlje 11 sadrži razne formulare koji se koriste u hotelima i turističkim agencijama, te kao takvi mogu korisnicima poslužiti kao model za sastavljanje sličnih.

Ono što posebno treba naglasiti kao prednost ove knjige je popis komunikacijskih namjera u određenom tipu poslovnog pisma i mogućnosti njihova jezičnog izražavanja, koji je priložen uz svako poglavlje. Odabir odgovarajućih izraza u velikoj mjeri olakšava priloženi prijevod istih, te rječnik stručne terminologije koji s obzirom na obim u potpunosti zadovoljava potrebe korisnika ovog priručnika.

English Business Letters in the Hotel and Tourism Industry je suvremeni priručnik za englesko poslovno dopisivanje u hotelijerstvu i turizmu koji će pomoći svima koji se tijekom školovanja ili samostalno žele osposobiti za poslovno dopisivanje na engleskom jeziku, čime će dati svoj značajan doprinos unapređenju hotelijerstva i turizma Hrvatske

*Dr. NEVENKA BLAŽEVIĆ, docent
Fakultet za turistički i hotelski menadžment,
Opatija*

Mr. Dolores Miškulin Čubrić

L'ITALIANO PER L'OPERATORE TURISTICO E ALBERGHIERO

HoReBa, Pula, 2001., 191 str.

Udžbenik *L'italiano per l'operatore turistico e alberghiero* namijenjen je studentima srednjih i viših škola za turizam i ugostiteljstvo. Ima 153 stranice i sastoji se od 11 cjelina. Četiri cjeline obrađuju građu vezanu uz turizam (*Come si organizza una vacanza di successo, Le agenzie di viaggio, itd.*), četiri cjeline analiziraju teme iz struke ugostiteljstva (*Ricettività alberghiera, Camere, Il mondo della ristorazione, itd.*) dok se ostale tri bave problematikom primjenjivom u oba smjera (*I mezzi di trasporto. La Croazia, Corrispondenza turistico-alberghiera*).

Svaka se cjelina sastoji od originalnih tekstova i tekstova preuzetih iz časopisa vezanih uz turizam i ugostiteljstvo, pitanja uz tekst i osobna pitanja, doradenih objašnjenja specifičnih termina i stranih

izraza, kojim obiluje struka a i talijanski jezik uopće, gramatičkog dijela u kojem se razrađuju morfosintaktičke strukture talijanskog jezika i na kraju svakog prikaza, vježbi.

Uz gore navedene dijelove, svaka cjelina, ima i izvorne tekstove koji, osim proširivanja građe vezane uz struku, nadopunjuju i kulturološko-civilizacijski moment. Vježbe su usredotočene na popunjavanje rječničkog i frazeološkog znanja talijanskog (umetanje izostavljenih riječi i fraza, upotpunjavanje nedovršenog teksta) te na provjeru morfosintaktičkih struktura.

Ovaj udžbenik, s pomno kombiniranim sadržajima, usko vezanim uz struku, omogućuje studentima srednjih i viših škola turističkog i ugostiteljskog smjera, da preko stranog jezika, usvoje i veliki dio gradiva njihove matične struke. U njemu nalazimo mnogo pojedinosti o turizmu i ugostiteljstvu, opisane su vrlo detaljno: određene službe, dužnosti, radna mjesta, vrsta poslova i usluga, aktivnost pojedinih djelatnika, servisi i prostorije unutar hotela; kako se obratiti gostu na recepciji, kako ponuditi razne usluge, kako i kome se obratiti za dodatne informacije, itd., sve to u standardnom talijanskom jeziku sa bogatim leksičkim znanjem. Vrijednost tog udžbenika je upravo u tome, što se kod usvajanja standardnog talijanskog jezika uronjava u komunikacijske strukture turističke i ugostiteljske struke.

Gramatička razrada pojedinih morfosintaktičkih struktura obrađena je cjelovito, ne preopširno, te će možda, za studente s manje znanja, profesor morati proširiti gradivo ili bar uputiti studenta kako i gdje potražiti pojedinosti kojih nema. Svaka je gramatička tematika popraćena opširnim vježbama gdje je dobro vidljiva upotreba obrađene gramatičke građe što omogućuje lakše usvajanje analiziranih struktura.

Svaka cjelina omogućava profesorima da obradi samo jedan dio ili pak čitavu cjelinu, ovisno o znanju studenata i broju sati, što znači da je udžbenik pogodan za različite stupnjeve nastave.

Ovaj će udžbenik omogućiti studentima turističkog i ugostiteljskog smjera da savladaju, preko lingvističke strukture,

vokabular, znanje i kulturni vid struke te, da usavrše komunikacijske vještine toliko potrebne u budućem radu.

*INGRID DAMIANI EINWALTER, prof.
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

Mr. Dolores Miškulin Čubrić

**CORRISPODENZA
COMMERCIALE TURISTICO-
ALBERGHIERA ITALIANA**

Školska knjiga d.d., Zagreb, 2001., 153 str.

Rad magistricе Miškulin Čubrić dopunjuje osjetljivu prazninu na području naše turističke djelatnosti s obzirom na pitanje komunikacije i uspješno zadovoljava postavljene zadatke. Odmah se vidi da se radi o autorici koja ne samo da odlično poznaje strani jezik nego je i dobro upućena u specifičnu struku koju obrađuje. Naši brojni turistički djelatnici koji dolaze u poslovne odnose sa strancima iz Italije kao i naši stanovnici sa jadranskih područja koji se bave turističkom djelatnošću, a osobito naši studenti ugostiteljskog i turističkog smjera raspolagat će sada s odličnim tiskanom pomagalom koje će gotovo potpuno odgovarati njihovim potrebama.

Cijeli je rad podijeljen na devet tematskih jedinica (unità) sa dodatnim stručnim gradivom i kratkim rječnikom (koji sam djelomično dopunio, a moglo bi ga se još malo uvećati).

Treba naglasiti besprijekorni i stručno probrani talijanski jezik gdje nisu bili potrebni nikakvi ispravci, a i korektura je savjesno obavljena. U pojedinim poglavljima obrađuju se prikladnim primjerima najprije normalna trgovačka pisma, zatim okružnice, informacijska obavijesti s odgovorima. Tu su i primjeri za predbilježbe i ponude, govori se o odnosima s putničkim agencijama, o pitanju akontacija i eventualnih reklamacija gostiju, pisma za specifične situacije (čestitanja, radovanja), a sve uvijek sa vrlo razrađenom i bogatom frazeologijom, što treba posebno naglasiti. Spominje se i pitanje referencija i

preporuka, a dodan je i bogati publicistički materijal. Brojne vježbe ranih tipova (prijevodne, dopunjavanja i druge) korisno će poslužiti u nastavnom školskom radu.

*Dr. JOSIP JERNEJ, redoviti profesor
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu*

Dr. Ivan Vuković

EKONOMIJA U PERSPEKTIVI

Dalmatina, Zagreb, 2001, 231 str.

Rijetke su znanstvene studije, knjige i publikacije u nas u Hrvatskoj, koje se u zadnje vrijeme bave istraživanjem razvoja ekonomske teorije, kao i suvremenim razvojnim tendencijama ekonomskog razvoja, te na osnovu toga predviđanja budućeg ekonomskog razvoja, radi toga će najnovija knjiga prof. dr. sc. Ivana Vukovića sa Fakulteta za turistički i hotelski menadžment, Opatija, pokriti tu prazninu i otvoriti novo istraživanje u svezi ove tematike. Radi se o jednom izuzetnom znanstvenom poduhvatu, da se na jednostavan i primjeren način, dade jedan cjeloviti presjek razvoja ekonomske teorije u povijesti ljudskog razvoja, zatim da se ukaže na glavne suvremene razvojne tendencije u ekonomskom razvoju u svjetskim razmjerima, te da se na temelju toga dade s jednog teorijskog stanovišta moguće anticipacije razvoja u perspektivi. U tom, kontekstu, ova znanstvena studija prof. dr. sc. Ivana Vukovića, ima izuzetno znanstvenu i stručnu vrijednost, a osobito edukativnu vrijednost, radi spoznaje o glavnim tokovima ekonomske misli /teorije/ u okviru zapadne civilizacije, naročito Europske civilizacije, te radi saznanja o najnovijim ekonomskim paradigmatama u svijetu, te spoznaji glavnih današnjih ekonomskih snaga, koje oblikuju buduću ekonomski, socijalni i politički razvoj.

Ova znanstvena studija prof. dr. sc. Ivana Vukovića sastoji se pored predgovora, uvoda i zaključnog dijela od deset dijelova

/poglavlja/, koji su međusobno povezani u jednu konzistentnu cjelinu.

Autor već u predgovoru ove svoje studije, ističe da je ona nastala u okviru istraživanja različitih tema iz Ekonomije u perspektivi, kao znanstveno teorijske discipline koja se bavi istraživanjem razvoja ekonomske teorije. Ona je kao znanstveno - teorijska ekonomska disciplina, predmetom i sadržajem svog istraživanja usmjerena na istraživanja povijesne retrospektive razvoja ekonomske teorije, zatim razvoja suvremene ekonomske teorije te anticipiranja perspektive razvoja ekonomije kao znanosti, polazeći pri tome od sadašnje ekonomske zbilje i zakonitosti koje vladaju u njoj. Potom, autor objašnjava kako je nastala, zatim metodologiju istraživanja, te daje kraći prikaz strukture same knjige, i pri tome upozorava na probleme s kojima se susreo prilikom istraživanja ove problematike.

Prvi dio studije je posvećen "Znanstveno-teorijskim osnovama Ekonomije u perspektivi kao znanstveno-ekonomske discipline", gdje se najprije daju metodološke napomene, a zatim definicija /određenje/ "Ekonomija u perspektivi". Potom, autor u ovom dijelu studije daje interpretaciju holističke-sustavne/paradigme, kao temeljne paradigme za razumijevanje suvremenih ekonomskih i gospodarskih kretanja u svijetu, kao i interdisciplinarnog pristupa u predviđanju i anticipiranju budućeg ekonomskog razvoja. Na kraju ovog dijela, autor nas pobliže upoznaje sa sadržajem istraživanja Ekonomija u perspektivi i specifičnosti metodologije istraživanja, i metoda za predviđanja budućeg ekonomskog razvoja.

U drugom dijelu daje se kraći presjek razvoja, ekonomske misli, odn. ekonomske teorije od njenih prvih početaka u antičko doba, gdje autor daje presjek nastanka pojedinih ekonomskih ideja i misli s težištem na interpretaciji najznačajnijeg antičkog mislioca Aristotela ekonomskoj teoriji. Potom, se daje presjek razvoja ekonomske misli u srednjem vijeku, u doba renesanse i humanizma. U okviru toga osobito je interesantno, da je autor, dao i kraći prikaz ekonomske misli u to doba kod Hrvata, a osobito je dao značenje Benedikta Kotruljevića razvoju ekonomske teorije u

europskim razmjerima. Potom se daje interpretacija i glavni predstavnici markantističkog ekonomskog učenja od početka 16. do kraja 18. stoljeća, te na kraju, značenje znanstvenog doprinosa fiziokratske ekonomske škole ekonomskom razvoju.

Treći dio ove znanstvene studije posvećen je "Razvoju ekonomske teorije u klasičnom razdoblju", gdje se najprije daje prikaz znanstvenog doprinosa Adama Smitha u formiranju ekonomije kao moderne znanstvene ekonomske discipline detaljnom analizom najznačajnijeg djela Adama Smitha "Bogatstva naroda", koje je objavljeno 1776. godine. U nastavku ovog dijela, autor istražuje bit klasične ekonomske analize, dajući ekonomskog učenja Tomasa Maltusa. Na kraju ovog dijela, autor, daje prikaz i interpretaciju Johna Stuarta Milla.

U četvrtom dijelu ove studije, autor istražuje i daje interpretaciju, "Razvoja socijalističke alternativne ekonomske škole", gdje se najprije prikaz prvih početaka razvoja socijalističke ekonomske doktrine u Europi, kao i glavne predstavnike. Potom se daje prikaz i interpretacija socijalizma i znanstveni doprinos pojedinih socijal utopista, razvoju ekonomske teorije. Tu se daje i prikaz njemačke povijesne ekonomske škole /historicizma/.

Najveći dio ovog poglavlja posvećen je znanstveno teorijskom opisu glavnog predstavnika socijalističke ekonomke škole, Karlu Marxu, gdje autor detaljno daje razvojni intelektualni put Karla Marxa, kroz analizu njegovih djela, osobito "Ranih radova" - Filozofsko ekonomskih rukopisa iz 1844. godine, te "Kapitalu". Na kraju autor pruža kritiku socijalističke ekonomske alternativne škole.

Peti dio ove znanstvene studije nosi naziv "Razvoj mikroekonomije u Europi", gdje autor najprije daje prikaz prvih početaka nastanka mikroekonomske škole u Europi 40-tih godina 19. stoljeća, zatim autor detaljno analizira znanstveni opus i doprinos glavnih predstavnika mikroekonomije u Europi Carla Mengera te Leona Warlasa i Alfreda Marshalla.

Šesti dio ove znanstvene studije, posvećena je "Razvoju ekonomskih paradigmi dvadesetog stoljeća", gdje autor nas najprije uvodi u društveno-ekonomske i

političke prilike koje su utjecale na razvoj ekonomskih paradigmi 20. stoljeća. U tom kontekstu, autor u ovom dijelu studije, najprije daje znanstveni doprinos i značenje američke institucionalne škole i glavne njezine predstavnike. Potom se u ovom dijelu studije prikaz i interpretacija znanstvenog doprinosa Eduarda H. Chamberlina i Joan Robinsonove teoriji monopolistički i nesavršene konkurencije. U okviru ovog dijela studije, autor daje i prikaz znanstvenog doprinosa tzv. austrijske škole, gdje osobitu pozornost daje Josephu Schumpeteru za razvoj ekonomske teorije, osobito ekonomske analize, teoriji poduzetničke ekonomije i teoriji ekonomskog razvoja. Na kraju ovog dijela ove znanstvene studije, autor daje širi prikaz znanstvenog doprinosa najznačajnijeg ekonomiste 20. stoljeća, Johna Maynarda Keynesa.

Sedmi dio posvećen je "Suvremenim tendencijama ekonomske teorije", gdje autor istražuje kvantitativnu i monetarističku ekonomsku teoriju, koja je nastala 60-godine, 20. stoljeća, te koja se kasnije razvijala do kraja tog stoljeća, i postala je jedna od najdominantnijih suvremenih ekonomskih teorija, koja ima izuzetno veliko značenje za suvremeni gospodarski razvoj. U tom kontekstu u ovom dijelu studije, najprije se daje prikaz prvih početaka ekonomske kvantitativne ekonomske teorije, potom se daje prikaz znanstvenog doprinosa Irvinga Fischera i Knuta Wicksella kvantitativnoj i monetarističkoj ekonomskoj teoriji. Najznačajniji dio ovog dijela studije posvećen je nobelovcu Miltonu Friedmanu i njegovoj kvantitativnoj ekonomskoj teoriji, gdje je data cjelovita koncepcija kvantitativne ekonomske teorije Milтона Friedmana kao i pojedinih dijelova te teorije. Na kraju ovog poglavlja, data je u kraćim konturama prikaz "Racionalne ekonomske teorije – Nova ekonomska klasična škola".

Osmi dio posvećen je istraživanju "Razvitka matematičke i empirijske ekonomije", gdje je autor najprije dao prikaz prvih početaka nastanka i razvoja matematičke i empirijske ekonomije, zatim se daje značenje matematičkih istraživanja u ekonomiji i ekonomskom razvoju. Zatim se u ovom poglavlju, ove studije, daje kraći prikaz

značenja intinitezimalnog i diferencijalnog računa, te integralnog, kao i linearnog sustava i algebre u ekonomskim istraživanjima. Pored toga u ovom dijelu studije, data je interpretacija znanstvenog doprinosa Wassiliya Leontieffa u istraživanju društvenih računa uz primjenu "input" i "output" tablice. Na kraju ovog poglavlja dat je prikaz teorije igara i njeno značenje za istraživanje ekonomskog ponašanja, kao i značenje ekonometrije u istraživanju ekonomskih suvremenih pojava i predviđanju budućeg ekonomskog razvoja.

Deveti dio ove znanstvene studije posvećen je "Suvremenom znanstveno-tehnološkom razvoju /progresu/ i njegovom utjecaju na ekonomski razvoj", gdje autor istražuje društvenu i ekonomsku bit suvremenog znanstveno-tehnološkog razvoja, kao i njegovog utjecaja na ekonomski razvoj, odnosno na funkcioniranje suvremene društvene reprodukcije. Autor istražuje društvenu bit i značenje suvremenog znanstveno-tehnološkog razvoja, a osobito značenje znanosti kao osnovne proizvodne snage u suvremenog gospodarskom razvoju. Dat je prikaz razvoja suvremenih visokih tehnologija, osobito informacijskih, telekomunikacijskih, komunikacijskih, robotika, te njihov utjecaj na cjelokupnu društvenu reprodukciju. U isto vrijeme u ovom dijelu studije, dat je prikaz utjecaja biotehničke tehnologije na ekonomski razvoj, kao i osnovne karakteristike genetskog inženjerstva i tehnologije novih proizvoda, te značenje umjetne inteligencije za ekonomski razvoj.

Deseti dio ove studije posvećen je "Suvremenim tendencijama u ekonomskom razvoju i predviđanju ekonomskog razvoja u budućnosti", gdje je autor najprije istraživao suvremene tendencije u gospodarskom, socijalnom i političkom razvoju u svjetskim razmjerima, s interpretacijom najznačajnijih ekonomskih kretanja u zadnjem desetljeću 20. stoljeća, te na prijelazu u 21. stoljeće i reperkusijama koje će imati na budući ekonomski razvoj. Naravno, ekonomski razvoj prof. dr. sc. Ivan Vuković sagledava u kontekstu socijalnog, političkog i znanstveno-tehnološkog razvoja na prijelazu u 21. stoljeće. U tom kontekstu, autor u ovom poglavlju posebnu pozornost poklanja analizi propasti komunističkog odnosno socijalnog koncepta na ekonomski razvoj, zatim, analizira demografska kretanja i njihov utjecaj na ekonomski razvoj, potom utjecaj znanstveno-tehnološkog razvoja na ekonomski razvoj, osobito značenje intelektualnog kapitala na suvremeni i budući ekonomski razvoj. Istražuje suvremene tendencije na međunarodnom tržištu kapitala, a naročito značenje financijskog i intelektualnog tržišta kapitala. Istodobno u ovom dijelu, autor istražuje razvoj transnacionalnog gospodarstva i transnacionalne ekologije, kao i novih zakonitosti ekonomskog razvoja. Na temelju tih suvremenih tendencija u gospodarskom i znanstveno-tehnološkom razvoju, prof. dr. sc. Ivan Vuković, smatra, da je potrebno napraviti novu sintetičku ekonomsku teoriju, koja će uvažavati prethodna znanstvena postignuća, ali koja će u sebe uključiti nove ekonomske zakonitosti ekonomskog razvoja.

*Dr. sc. DAG STRPIĆ, izvanredni profesor
Fakultet političkih znanosti, Sveučilišta u Zagrebu*